

Konsept for skoleanlegg i Bærum kommune:

Fleksibelt og effektivt for fremtiden

Bærum kommune skal sikre bærekraftige tjenester og gi barn og unge mulighet for økt selvhjelpenhet, mestring og læring. Samtidig skal kommunen sikre en balansert samfunnsutvikling som er mangfoldig, grønn og urban.

Fremtidens skolebygg skal legge til rette for nye læreformer og stimulere til elevenes motivasjon og lærelyst. Skoleanleggene må underbygge fremtidens kompetanse, og legge til rette for godt og tett samarbeid mellom flere yrkesgrupper.

Det er behov for mange nye skoler i Bærum. Konseptet for Bærumsskolen skal sikre at skoleanlegg planlegges, bygges og driftes til det beste for Bærumssamfunnet.

Konseptet gir føringene for programmeringen av den individuelle skole basert på 8 sentrale innsatsområder. Føringene i Konseptet for bærumsskolene skal legges til grunn for skoleutbyggingsprosjekter i Bærum i årene som kommer og med dette legges grunnlaget for riktige skoleanlegg med god funksjonalitet.

En variert og bærekraftig skolestruktur som gir solide fagmiljø og fritt skolevalg i hele kommunen

Bærum kommune legger opp til en variert skolestruktur som sikrer bærekraft blant annet i form av solide fagmiljø og størst mulig grad åpner for fritt skolevalg. Kommunen har i dag en variert skolestruktur og vil fortsatt ha dette. Nye skoler og utvidelser av eksisterende skal lokaliseres i ulike deler av kommunen der det er behov for økt kapasitet. I tettbygde områder med korte avstander vil det være naturlig med større skoleenheter enn i områder med mer spredt bosetting.

Elever bør ha mulighet til å gå eller sykle til skolen, noe som fremmer fysisk aktivitet og trygghet. Nærmiljøskoler kan også styrke samholdet i lokalsamfunnet. Foreldre og elever bør ha reell valgfrihet når det gjelder hvilken skole de ønsker å gå på. Fritt skolevalg gir familier muligheten til å velge den skolen som passer best for deres barn. Skolene bør ha sterke fagmiljøer med kompetente lærere og gode ressurser. Dette kan oppnås ved å samle ekspertise og ressurser på skolene eller på tvers av skolene, for eksempel gjennom samarbeid mellom skoler eller felles prosjekter. Sterke fagmiljøer gir elevene bedre muligheter for læring og utvikling.

Skolestrukturen må være økonomisk, miljømessig og sosialt bærekraftig. Dette innebærer blant annet å bygge areal- og energieffektive skoleanlegg, minimere transportbehovet og ivareta alle elever uavhengig av skolestørrelse. Bærekraftige skoler gir langsiktige fordeler for både samfunnet og miljøet.

Sentral lokalisering

I tråd med kommuneplanens arealdel og Klimastrategien 2030 skal fortetting foregå ved kollektivknutepunkter og sentre. Lokalisering av skoleanlegg til områder med god tilgang til kollektivløsninger skal bidra til lavere transportbehov og større fleksibilitet i skolens nedslagsfelt og endringer i skolegrenser. Skoler nær knutepunkt med høy bolig- og næringstetthet forutsetter effektiv bruk av tilgjengelig arealer og skolene vil inneha egenskaper som er vanlig for skoler i bystrøk. Skolen skal skape stolte og miljøbevisste skoleelever og ansatte, og være et attraktivt møtested for lokalbefolkning/nærmiljø.

Fleksibelt, klimaklokt og bærekraftig

Bærekraftige og klimakloke løsninger skal legges til grunn under bygging og ved valg av materialer, oppvarming og drift. Areal er driver for både kostnader og CO2- utslipp, så skolene skal legge til rette for fleksibel og god bruk av arealene til skole og annen sambruk.

Hovedmål

1. Skoleanlegg som gir trivsel og læring, gode arbeidsplasser og fagmiljø.
2. Skoleanlegg som et samlingspunkt for nærmiljøet og som kan ivareta behov innenfor blant annet frivillighet, kultur og idrett.
3. Trygge og fremtidsrettede bygg; klimaklokt, digitalisert og fleksibelt.

Åtte innsatsområder for Bærumsskolen

1. Skoleanlegg for dagens og fremtidens skole
2. En variert og bærekraftig skolestruktur som gir solide fagmiljø og fritt skolevalg i hele kommunen
3. Uteområder med god kvalitet
4. Skolen som lokalmiljøets møtested
5. Trygge skoler
6. Fleksible skolebygg og fleksibel skolekapasitet
7. Bygge digitalisert, klimaklokt og energigjerrig
8. Riktige løsninger i et livsløpsperspektiv

De åtte innsatsområdene presenteres med strukturen: bakgrunn, mål og strategiske grep.

Innsatsområde 1: Skoleanlegg for dagens og fremtidens skole

Bakgrunn

Grunnopplæringen skal bidra til å utvikle elevenes kunnskap og kompetanse slik at de kan bli aktive deltakere i et stadig mer kunnskapsintensivt samfunn. Skolen som en fellesarena får større betydning enn før. Skolen er en viktig institusjon i samfunnet der elevene i samspill med hverandre, med lærerne og andre ressurspersoner utvikler kunnskap og kompetanser. I dagens samfunn endrer kunnskap innhold og form. Skoleanleggenes utforming må bidra til å fremme en skolehverdag med undervisningsformer og opplæring som gir elevene de kompetanser fremtiden fordrer.

Mål

- Skolen skal tilby et inkluderende læringsmiljø som er tilrettelagt for god læring og mestring.
- Bærumsskoler skal underbygge fremtidens kompetanse.
- Skolen skal sikre utvikling av skolens praksis og felles verdier gjennom et godt profesjonsfellesskap.

Strategiske grep

- Tilrettelegge skoleanlegget for et godt fellesskap og tilhørighet.
- Skolen skal ha mangfold og fleksibilitet for å tilby variert undervisning og ulike organisasjonsformer.
- Bærumsskolen skal ivareta muligheter for endrede arbeidsformer som fremkommer av blant annet digital skolehverdag.
- Inne- og utearealer skal legge til rette for at elever kan utforske og skape
- Inspirere til læring og skape trivsel gjennom god funksjonell og estetisk utforming.

Innsatsområde 2: En variert og bærekraftig skolestruktur som gir solide fagmiljø og fritt skolevalg i hele kommunen

Bærum kommune har gjennom kommuneplanen, behovsanalysene for de ulike sektorene, langsiktig driftsanalyse og investeringsplan synliggjort mange av de utfordringer kommunen vil stå overfor i årene fremover.

Mål

- Bærum kommune legger opp til en variert skolestruktur som sikrer bærekraft blant annet i form av solide fagmiljø og størst mulig grad åpner for fritt skolevalg.
- Det er et mål at elevene og de ansatte skal gå eller sykle til og fra skolen. Skoleveiene må være trygge, og de må vedlikeholdes slik at de er godt farbare hele året.

Strategiske grep

- Skolen skal være oversiktlig, og tilrettelagt for sosialt mangfold og fellesskap, der alle kan bli sett.
- Samlokalisering av fagmiljøer, samtidig som tverrfaglig samarbeid ivaretas, skal gi bred fagkompetanse og mer spisskompetanse.
- Skolens fysiske utforming skal legge til rette for en felles pedagogisk plattform, med lokal ledelse av avdelingene som gir faglig og sosial merverdi.
- Utforming som gir elevene opplevelse av bygningsmessig progresjon fra 1.–10. trinn.
- I tettbygde områder med korte avstander vil det være naturlig med større skoleenheter enn i områder med mer spredt bosetting.
- Skolestørrelse og utforming som legger til rette for areal- og energieffektive skoleanlegg.
- Tilrettelegge for støttetjenester lokalt.

Innsatsområde 3: Uteområder med god kvalitet

Bakgrunn

Barn og unge oppholder seg stadig lengre tid på skolen, både i undervisningssammenheng og i fritiden. Skolenes utearealer har derfor fått økt betydning for barnas helse og trivsel, ikke minst gjennom fysisk aktivitet. Gode utearealer reduserer krenkelser, mobbing og uro blant elevene og stimulerer trivsel, motivasjon og læringsevne. Gode uterom inviterer også til sosialt samspill, rekreasjon og fysisk utfoldelse for nærmiljøet.

Mål

Uteområdet skal

- stimulere til fysisk aktivitet, med allsidige bevegelse
- være en god arena for sosial læring gjennom samhandling
- være et attraktivt møtested for lokalbefolkningen
- bidra til et variert opplæringsmiljø
- stimulere til trygghet, trivsel, motivasjon og læring

Strategiske grep

- Fastsette og følge opp veileder for utomhusanlegg i Bærum kommune for å sikre barn og unge allsidig utfoldelse.

Innsatsområde 4: Skolen som lokalmiljøets møtested

Bakgrunn

Skoleanleggene er en av de viktigste møteplassene mellom det offentlige og lokalsamfunnene. Kommunen har en viktig tilretteleggerrolle for kultur, idrett, frivillighet og lokalsamfunnsutvikling. Med knapphet på tomtearealer og behovet for effektiv bruk av arealer må fremtidige skoleanlegg tilrettelegge for merbruk og sambruk. Skolen fungerer ofte som et «anker» i lokalsamfunnet utover den perioden noen i husstanden faktisk går der.

Mål

- Legge til rette for et aktivt og attraktivt lokalmiljø for alle aldersgrupper.
- Tilby barn og unge fritidsaktiviteter i sitt nærmiljø.
- Gjør det lett for befolkningen å engasjere seg i frivillig virksomhet, innbyggerinvolvering og samskaping.

Strategiske grep

- Gjøre skolebygget egnet og tilgjengelig som lokalt samfunnshus/lokal møteplass.
- Skolebygg og uteareal tilrettelagt for bruk som lokal kulturarena og lokal idrettsarena utenom undervisningstiden.
- Ved nybygg av skoleanlegg bør det vurderes å samlokalisere arealer til kultur- og/eller idrettsformål, for å sikre tilstrekkelig kapasitet og geografisk fordeling i kommunen som helhet.
- Utsmykking av skoler, gjerne med bidrag fra lokale kunstnere.

Innsatsområde 5: Trygge skoler

Bakgrunn

Skoleanlegg kan i likhet med annen virksomhet bli rammet av uønskede alvorlige hendelser, som tyveri, brann, ytre trusler, skadeverk/hærverk, alvorlig voldsbruk, eksplosjoner etc.

Vi skal utvikle trygge læringsarenaer, og ivareta sikkerhet og trygghet for alle som benytter eller oppholder seg i skoleanleggene. Beredskapsarbeidet skal sikre effektiv og god håndtering av kriser og beredskapssituasjoner.

Mål

- Skoleanleggenes utforming skal bidra til å begrense risiko for alvorlige uønskede hendelser, begrense skadeeffekter dersom slike hendelser likevel oppstår og bidra til at skolens drift normaliseres så raskt som det er forsvarlig.

Strategiske grep

- Bevisste valg av arkitektur, design, materialer og tekniske løsninger som skaper trygge skolebygg og uteområder.
- Byggtekniske løsninger i tråd med beredskapsplaner og nasjonale føringer.
- Talevarsling i alle Bærums kommunale skoler innen utløpet av 2018.

Innsatsområde 6: Fleksible skolebygg og fleksibel skolekapasitet

Bakgrunn

Befolkningsvekst, nye undervisningsformer og økt timetall er en del av fremtiden for skolen i Bærum kommune. Derfor gjelder det å skape handlingsrom for å løse fremtidige behov.

Mål

- Tilrettelegge for å ivareta elevenes rett til nærscole ift Opplæringsloven § 8-1.
- Tenke langt – og skape handlingsrom for fremtiden nå.
- Skoleanlegg tilrettelagt for svingninger i elevtall og for fremtidig permanent kapasitetsøkning.
- Skoleanlegg med fleksible læringsareal for ulike typer læring og variert undervisning.

Strategiske grep

- Variert og fleksibel rominndeling, tekniske løsninger som kan tilpasses nye behov slik som lengre skoledager, nye typer læringsareal og nye former for læring.
- Utnytte kapasitet i eksisterende skoleanlegg gjennom grep i organiseringen av skolen og/eller endring av skolens inntaksområder.
- Utvide eksisterende skoleanlegg der varig kapasitetssituasjon tilsier dette.
- Lokalisere skoler sentralt geografisk, bygge stort nok og vurdere hvordan skoleanlegget kan utvides for å møte fremtidige behov.

Innsatsområde 7: Bygge digitalisert, klimaklokt og energigjerrig

Bakgrunn

Fremtidens skolebygg skal bestå av arealeffektive og klimakloke kvadratmeter som kan brukes på flere måter, og som understøtter pedagogikk, digitalisering, funksjonalitet og fremtidens skoleorganisering. De arealene vi ikke bygger er de mest miljøvennlige, og de er gratis. Sambruk kan redusere behov for andre bygg.

Mål

- Skolen skal skape stolte og miljøbevisste skoleelever og ansatte.
- Nye skoleanlegg skal bygges i tråd med kravene i kommunens klimastrategi 2030.
- Digitalt førstevalg skal effektivisere tjenester tilknyttet planlegging, bygging og eiendomsdrift.
- Skoleanleggene skal være arealeffektive, med merbruk og sambruk av arealer.

Strategiske grep

- Anvende digitale 3D modeller til utvikling, analyser, visualisering og presentasjoner.
- Utvide bruk av sensorteknologi for å optimalisere og styre teknisk installasjoner, som adgangskontrollsystem og ventilasjonssystem.
- Følge opp de 19 ambisiøse tiltakene i Handlingsplan til klimastrategi 2030.
- Gi opplæring til brukerne av bygg, slik at de opptrer miljøklokt

Innsatsområde 8: Riktige løsninger i et livsløpsperspektiv

Bakgrunn

Utforming av kommunale bygg og anlegg skal i samsvar med «Eiendomsstrategi 2015- 2025» ha fokus på å oppnå lavest mulig livssyklus- og virksomhetskostnader, samt ha bærekraftige og miljøriktige løsninger.

Skoleanleggene representerer en stor kostnad både i investering og drift. Ved å se kostnadsbildet for anleggets totale levetid kan vi velge den beste løsningen. Digitale løsninger skal understøtte kommunens virksomhet i investering og drift.

Mål

- Bærekraftige investeringer sett i et livsløpsperspektiv
- Kvalifiserte valg basert på kost/nytte i et samfunnsperspektiv

Strategiske grep

- Vurdere kost- / nytteverdi og livsløpskostnader for å velge de riktige løsningene.
- Fagkunnskap og samhandling på tvers skal legges til grunn for vurderingene.
- En levetid på 50 år skal legges til grunn for livsløps-vurderingene.
- Digitalisering skal bidra til en bedre og mer effektiv tjenesteyting og reduksjon av unødige driftskostnader.